

'Immersieve' danskunst

door **Pieter T'Jonck**

Chris Ziegler is als mediakunstenaar verbonden aan het prestigieuze ZKM, het Zentrum für Kunst und Medientechnologie in Karlsruhe. Sinds jaren sleutelt hij aan een interface tussen diverse media als beeld, muziek, dans en video. Het resulteerde in werken die captaties van dansers in real time bewerken tot elektronisch vervormde beelden en klanken. Hij exploreert daarmee een nieuw terrein, of liever, een nieuwe ruimte voor de dans. Dat bracht hem in contact met grote choreografen als William Forsythe. Hij haalt echter evenmin zijn neus op voor een samenwerking met jongere artiesten als Arco Renz. Voor diens recente choreografie Bullitt verzor hij een lichtsculptuur: een enorm stalen kader waarop tientallen cirkelvormige tl-buizen volgens een rechthoekig raster aangebracht zijn. Technicus Jan Maertens ontwikkelde het idee tot een verbluffend lichtplan: door de tl-buizen volgens een onvoorspelbaar patroon te dimmen of voluit te laten branden ontstaat een omgeving die in fracties van seconden van het helste licht naar schimmige duisternis kan omslaan, alsof je naar een batterij ontregelde stroboscopen zat te kijken.

Zoiets is gefundenes fressen voor een choreograaf als Renz. Hij is een van de weinigen die op korte tijd het experimentele stadium ontgroeide. Zijn werk is gebouwd op een consistente theorie, de 'abstracte dramaturgie'. Die houdt in dat hij de spanningen die lichamen opbouwen in concrete situaties vertaalt naar het podium, maar daarbij de context of het verhaal achterwege laat. Als toeschouwer kijk je dus naar vaak frenetieke, maar volstrekt niet door een verhaal gemotiveerde acties. Bijgevolg moet het podium zelf een context bieden die toelaat om iets te associëren met die handelingen. Alleen, die context mag dus niet narratief zijn. Zo kom je al snel terecht bij complexe licht- of klankinstallaties, die, hoe abstract ook, toch een 'reden' bieden voor het gemolenwiek op het podium. Voor Bullitt deed Renz dan ook niet alleen een beroep op Ziegler en Maertens, maar haalde hij ook componisten Edmund Campion en Marc Appart in huis. Zij creëerden een elektronische percussiescore vol doffe kloggeluiden. Die score is niet op voorhand uitgeschreven maar interageert, alweer via een computerinterface, met de dans.

Het moet gezegd: het resultaat van dit experiment met de raakvlakken tussen beweging, klank en licht is meer dan pakkend. Bullitt demonstreert dat dans het uitverkoren terrein is waarop kunstenaars van alle slag hun zoektocht naar nieuwe media en uitdrukkingwijzen kunnen botvieren.

Maar daar begint ook de twijfel een beetje te knagen. In sommige opzichten lijkt dat soort werk verdacht veel op de 'immersieve' lichtkunst van de jaren zestig en zeventig, genre 'Philipspaviljoen' van Xenakis en Le Corbusier. Ook toen was de grens met kitsch, met pure vrijblijvendheid soms niet ver af. Of Renz en de zijnen verder zullen springen dan een verbaasd 'Oh' van de toeschouwers valt nog even af te wachten.

Bullitt van Arco Renz is op 15 en 16 december nog te zien in de Monty in Antwerpen, www.monty.be

Publicatiedatum : **2006-10-31**

Sectie : **Cultuur**